

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ 15α - 105 57 Α Θ Η Ν Α

ΤΗΛ: 210 32 36 547 - 210 32 45 375 - 210 32 21 316 - 210 32 32 582

FAX: 210 32 31 977 - 210 33 12 760 - 210 32 38 981

http: // www.doe.gr — e-mail:secretariat@doe.gr

Αρ. Πρωτ. 364

Αθήνα 6/11/2013

Προς

κ. Υπουργό Εθνικής Παιδείας και
Θρησκευμάτων.

Κοινοποίηση:

1. κ. Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και
Θρησκευμάτων.
2. κ. Γενικό Γραμματέα του ΥΠ.Ε.Π.Θ.
3. Συλλόγους Εκπαιδευτικών Π.Ε.
4. ΑΣΓΜΕ
5. Ενώσεις και Συλλόγους Γονέων (δια μέσου
των Συλλόγων Εκπαιδευτικών Π.Ε.)
6. ΜΜΕ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. στα πλαίσια της την προσπάθειας ανάδειξης όλων των μεγάλων προβλημάτων που ταλανίζουν το χώρο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, προχωρά στην αποστολή υπομνήματος, το οποίο είναι αποτέλεσμα των συναντήσεων και της συνεργασίας με συναδέλφους νηπιαγωγούς καθώς και με τη νομική μας σύμβουλο κ. Τσίπρα, προς τον κ. Υπουργό Παιδείας σχετικά με τα μεγάλα προβλήματα της προσχολικής αγωγής.

Για το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε.

Ο Πρόεδρος

Κόκκινος Χαράλαμπος

Ο Γενικός Γραμματέας

Κικινής Θανάσης

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ 15α - 105 57 Α Θ Η Ν Α

ΤΗΛ: 210 32 36 547 - 210 32 45 375 - 210 32 21 316 - 210 32 32 582

FAX: 210 32 31 977 - 210 33 12 760 - 210 32 38 981

http: // www.doe.gr — e-mail:secretariat@doe.gr

.....

Αθήνα 6/11/ 2013

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΡΟΣ

κ. Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων .

Κοινοποίηση:

1. κ. Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
2. κ. Γενικό Γραμματέα του ΥΠ.Ε.Π.Θ.
3. Συλλόγους Εκπαιδευτικών Π.Ε.
4. ΑΣΓΜΕ, Ενώσεις και Συλλόγους Γονέων
5. ΜΜΕ

Αξιότιμοι κύριοι,

Όπως γνωρίζετε, ο θεσμός του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου εντάχθηκε στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα με το νόμο 2525/1997 (ΦΕΚ 188/1997,τ.Α'), με σκοπό να ανταποκριθεί στις σύγχρονες κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες, εξασφαλίζοντας σε όλα τα νήπια ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση. Είναι χαρακτηριστικά τα όσα αναφέρονται στον Οδηγό Ολοήμερου Νηπιαγωγείου σχετικά με την σημασία του θεσμού και την χρησιμότητα του:

«Οι λόγοι που επέβαλαν στις σύγχρονες μεταβιομηχανικές κοινωνίες την καθιέρωση του θεσμού ξεκινούν από την αλλαγή των οικογενειακών συνθηκών και τον περιορισμένο χρόνο που έχει στη διάθεσή της η εργαζόμενη μητέρα , προχωρούν στην ανάγκη προσφοράς ποιοτικών προγραμμάτων και καταλήγουν στην υποχρέωση ανοίγματος του νηπιαγωγείου προς την κοινωνία και στη

δημιουργία δικτύων αμφίπλευρης επικοινωνίας. Στα παραπάνω θα πρέπει να προστεθεί η δυνατότητα του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου να λειτουργήσει αντισταθμιστικά και να συμβάλλει έτσι στην άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού» (Οδηγός Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, κεφ.1.2, σ.10).

Η χρηματοδότησή του μέχρι το 2003 γινόταν από τον προϋπολογισμό του ΥΠΕΠΘ με εθνικούς πόρους. Από το έτος 2003 και μετά λειτουργεί στο πλαίσιο του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και του ΕΠΕΑΕΚII, υλοποιείται από το ΥΠΕΠΘ και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους (Οδηγός Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, σ. 46).

Από την έναρξη εφαρμογής και λειτουργίας του θεσμού μέχρι σήμερα, παρατηρείται βαθμιαία αύξηση του αριθμού των τμημάτων των ολοήμερων Νηπιαγωγείων (από 160 τμήματα που υπήρχαν τη σχολική χρονιά 1997 – 1998, το 2008 ανέρχονταν σε 2759), πράγμα που αποδεικνύει την χρησιμότητα και την σημασία, που ο εν λόγω θεσμός απέκτησε στην Ελληνική Κοινωνία.

Η αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης δύναται να υποστηρίζεται με επιτυχία στο πλαίσιο ενός Ολοήμερου προγράμματος Νηπιαγωγείου. Η στήριξη – ενίσχυση και αναβάθμιση του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου κρίνεται αναγκαία στις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που διανύει η χώρα μας (Ε.Π. «Εκπ/ση και Δια Βίου Μάθηση», Πράξη «Υποστήριξη των Ολοήμερων σχολείων (Β) – Άξονας προτεραιότητας 1»).

Και ενώ, η σημασία του είναι αναγνωρισμένη από την κοινωνία και υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για τη δημιουργία νέων τμημάτων Ολοήμερων σε όλη την Ελλάδα, η εκπαιδευτική πολιτική που σχεδιάζεται και εφαρμόζεται, συντελεί στη θεμελιακή αποδόμηση αυτού του σημαντικότερου θεσμού και δημιουργεί κινδύνους που σχετίζονται με την ασφάλεια και την υγεία των παιδιών και αυξημένους εργασιακούς κινδύνους για τους/τις Νηπιαγωγούς. Οι πρόσφατες ενέργειες του ΥΠΑΙΘ, όπως η μη στελέχωση των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων με τον αναγκαίο αριθμό εκπαιδευτικού προσωπικού, αλλά και με το κατάλληλα εκπαιδευμένο βοηθητικό προσωπικό, συντείνουν αρχικά στην υποβάθμιση και αποδόμηση του εκπαιδευτικού προγράμματος και στη συνέχεια στη διάλυσή του, θέτοντας σε κίνδυνο όχι μόνο την βιωσιμότητα του θεσμού αλλά σε κάποιες

περιπτώσεις και την ασφάλεια των νηπίων, η οποία αποτελεί το πρώτιστο μέλημα μας.

Έτσι, η εφαρμογή της εγκυκλίου με α.π. Φ.50 /313/138476/Γ1/27-9-2013 με θέμα «Λειτουργία Ολοήμερου Νηπιαγωγείου για το σχολικό έτος 2013 – 2014» θα έχει ως αποτέλεσμα την έκθεση των παιδιών σε κινδύνους σχετικούς με την ασφάλεια και την υγεία τους και θα υποβαθμίσει το εκπαιδευτικό έργο του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, μετατρέποντάς το σε χώρο φύλαξης.

Αυτό προκύπτει από:

- **Πρώρες αποχωρήσεις – Κατανομή μαθητών**

1. Τις οδηγίες σχετικά με την κατανομή και μετακίνηση των μαθητών μεταξύ κλασικών και Ολοήμερων τμημάτων, παρόλο που σύμφωνα με την εγκύκλιο Φ32/209/97290/Γ1/7-9-2007 το κάθε τμήμα λειτουργεί ανεξάρτητα από το άλλο ως προς το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα και τα παιδιά, που φοιτούν είτε στο κλασικό, είτε στο Ολοήμερο ορίζουν αμιγές τμήμα, παρακολουθούν το πρόγραμμα στο σύνολο του, αποχωρούν με τη λήξη του και σε καμιά περίπτωση νωρίτερα.

2. Με την υπ` αριθμ. εγκύκλιο Φ.32/269/102481/Γ1/6-9-2012 με θέμα «Ολοήμερο Νηπιαγωγείο για το σχολικό έτος 2012 – 2013» δίνεται η δυνατότητα σε εξαιρετικές περιπτώσεις να εγκριθεί πρόωρη αποχώρηση των παιδιών του Ολοήμερου τμήματος, αλλά τονίζεται ότι *«...σε κάθε περίπτωση άδειες για πρόωρη αποχώρηση θα δίνονται με φειδώ και μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, ώστε να μην αλλοιωθεί ο χαρακτήρας και ο ρόλος του ολοήμερου σχολείου».*

Η ενδιάμεση αποχώρηση των παιδιών είναι αντιπαιδαγωγική και δυσλειτουργική. Το πρόγραμμά του Ολοήμερου δεν είναι όπως στο Δημοτικό Σχολείο με διδακτικές ώρες διαφορετικού διδακτικού αντικειμένου, αλλά εκτείνεται καθόλη τη διάρκεια της παραμονής των νηπίων σ' αυτό. Η υλοποίηση των δραστηριοτήτων είναι σταδιακή. Αρχίζει με την έναρξη και ολοκληρώνεται στο χρονικό διάστημα από 14.30 – 15.45, κατά τη διάρκεια του οποίου γίνεται ανάπτυξη διαθεματικών δραστηριοτήτων, συζήτηση και αξιολόγηση όλων των ημερησίων δραστηριοτήτων και προγραμματισμός της άλλης ημέρας.

Η γενίκευση της πρόωρης αποχώρησης για μεγάλες ομάδες παιδιών έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία προβλημάτων στην ομαλή εξέλιξη του προγράμματος. Σημαντικότερο, όμως, είναι ο κίνδυνος για τη σωματική

ακεραιότητα των παιδιών, λόγω των αλλεπάλληλων αποχωρήσεων, κατά τη διάρκεια των οποίων, η επίβλεψη και εποπτεία των παιδιών είναι ελλιπής, γιατί σε πολλές περιπτώσεις η έξοδος των Νηπιαγωγείων βρίσκεται σε απόσταση από την αίθουσα διδασκαλίας. **Είναι ανεπίτρεπτο ο/η Νηπιαγωγός της β' βάρδιας Ολοήμερου, που είναι μόνος/η του/της (γεγονός εξαιρετικά επικίνδυνο, το οποίο επανειλημμένα έχουμε επισημάνει), να επιφορτίζεται με την ευθύνη για την ασφάλεια των νηπίων κατά την διάρκεια των πρόωρων αποχωρήσεων, αφήνοντας με τον τρόπο αυτό αφύλακτα τα υπόλοιπα νήπια.**

Επισημαίνουμε, ότι το κτιριακό πρόβλημα των Νηπιαγωγείων είναι οξύτατο, οι συνθήκες ασφάλειας σε πάρα πολλές περιπτώσεις οριακές, οι προσβάσεις στο χώρο πολύ δύσκολες και είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο να γίνονται συνεχείς πρόωρες αποχωρήσεις.

- **Η διαδικασία του γεύματος – Οργάνωση – Προετοιμασία – Ζέσταμα φαγητού – Καθαριότητα**

Στον οδηγό του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου (σ. 47) αναφέρεται ότι «στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο προβλέπεται χρόνος για κανονικό γεύμα των παιδιών το οποίο ετοιμάζουν οι γονείς από το σπίτι...». Η παιδαγωγική αξιοποίηση της ώρας του γεύματος είναι σημαντική και αποτελεί ευθύνη του/της Νηπιαγωγού. Η διαδικασία του γεύματος εμπεριέχει, όμως, και το θέμα της προετοιμασίας – ζεστάματος και διανομής του, το οποίο δεν μπορεί να αποτελεί ευθύνη των εκπαιδευτικών. Οι κανονισμοί υγιεινής και ασφάλειας για την διατήρηση και προετοιμασία του γεύματος απαιτούν προσεκτικούς χειρισμούς και κατάλληλα εκπαιδευμένο βοηθητικό προσωπικό χειριστών τροφίμων –τραπεζοκόμων, προς διασφάλιση πρωτίστως της υγείας των νηπίων.

Σύμφωνα με τις βασικές αρχές υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, οι εξωγενείς παράγοντες, όπως οι συνθήκες περιβάλλοντος, φύλαξης, διαχείρισης και διανομής των τροφίμων, επηρεάζουν τη μικροβιακή ανάπτυξη, την ευπάθεια και την ασφάλεια των τροφίμων και μπορούν να προκαλέσουν τροφικές δηλητηριάσεις.

Οι τροφογενείς κίνδυνοι από τη διαχείριση – διατήρηση διανομή των φαγητών είναι πολλοί, γιατί η αύξηση των μικροβίων γίνεται πολύ γρήγορα. Ιδιαίτερα όταν τα τρόφιμα τοποθετούνται στο επικίνδυνο θερμοκρασιακό εύρος από 5 – 60 °C για περισσότερο από δύο ώρες οι παθογόνοι μικροοργανισμοί

αναπτύσσονται ταχέως (τα βακτήρια διπλασιάζονται κάθε 10' περίπου, το 1 γίνεται 1.000.000 σε 3 ώρες και 20').

Σύμφωνα με όσα αναφέρονται παραπάνω, θα πρέπει όλα τα φαγητά να τοποθετούνται στο ψυγείο και αφού ζεσταθούν, να καταναλώνονται αμέσως. Μαγειρεμένα φαγητά που βρίσκονται σε θερμοδοχεία και ισοθερμικά δοχεία εκτός ψυγείου είναι μικροβιακές «βόμβες», έχουν αλλοιωθεί, είναι ιδιαίτερα επικίνδυνα για την υγεία και δεν πρέπει να καταναλώνονται. Επισημαίνουμε ότι, τα παιδιά ανήκουν στις ομάδες πληθυσμού που είναι περισσότερο ευαίσθητες σε μικροβιολογικούς κινδύνους.

Η αντικατάσταση του μεσημεριανού γεύματος των παιδιών αποκλειστικά με κρύα ξηρά τροφή και πρόχειρο φαγητό δεν προάγει την υγεία των παιδιών και δε βοηθά στην πρόληψη της παιδικής παχυσαρκίας, η οποία αποτελεί πολύ σημαντικό πρόβλημα για τη χώρα μας.

Με την εγκύκλιο με α.π. Φ.50 /313/138476/Γ1/27-9-2013 το ΥΠΑΙΘ υποχρεώνει το/τη Νηπιαγωγό και τα νήπια να εκτελούν χρέη χειριστή τροφίμων-τραπεζοκόμου, γεγονός που είναι ιδιαιτέρως επικίνδυνο για την υγεία και την ασφάλειά τους. Δεν λαμβάνει υπόψιν του ούτε τους κανόνες ασφάλειας και υγιεινής, ούτε το γεγονός ότι τα περισσότερα Νηπιαγωγεία στεγάζονται σε κτήρια που δεν πληρούν τις προδιαγραφές του ΟΣΚ και υπάρχει ανεπάρκεια κατάλληλων χώρων για σίτιση. **Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων η κουζίνα είναι σε χώρο έξω από το Νηπιαγωγείο –ειδικά στις περιπτώσεις συστέγασης με Δημοτικό, και ο/η Νηπιαγωγός που είναι μόνος/μόνη του/της κατά την ώρα του γεύματος δεν είναι δυνατόν να προετοιμάζει το γεύμα και ταυτόχρονα να έχει και την εποπτεία των παιδιών που βρίσκονται σε άλλο χώρο.**

Με βάση όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, είναι επιβεβλημένη για την διασφάλιση της υγείας των νηπίων, η **παρουσία βοηθητικού προσωπικού**, το οποίο οφείλει να είναι εφοδιασμένο με ειδικό πιστοποιητικό υγείας και να έχει παρακολουθήσει πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης, που αφορά στις βασικές αρχές στην υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων, **σύμφωνα με την Υ.Α. 14708/10-08-2007/ΦΕΚ 1616/Β/17-08-2007.**

Το ΥΠΑΙΘ με τα έγγραφα με α.π. Φ.50/47/13446/Γ1/30-1-08 και Φ. 50 / 106 / 22547 / Γ1/21-2-2008 με θέματα «Τραπεζοκόμοι στα ολοήμερα σχολεία» και

«Βοηθητικό προσωπικό στα Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία» έδωσε άδεια εισόδου βοηθητικού προσωπικού στα Ολοήμερα, το οποίο θα εξυπηρετούσε πρωτίστως τις ανάγκες της σίτισης των μαθητών. Η πρόσληψη βοηθητικού προσωπικού δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα με αποτέλεσμα οι συνθήκες σίτισης στο Ολοήμερο, να είναι ανεπαρκείς και επικίνδυνες για την υγεία και την ασφάλεια των παιδιών.

Μεμονωμένες προσπάθειες για την επίλυση του προβλήματος που γίνονται από Δήμους και γονείς οι οποίοι αναγνωρίζουν το πρόβλημα δεν αποτελούν λύση. Το ΥΠΑΙΘ είναι αποκλειστικά υπεύθυνο για τη άμεση στελέχωση των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων με το απαραίτητο βοηθητικό προσωπικό

Ζ Η Τ Ο Υ Μ Ε

- ✓ **Να στελεχωθούν άμεσα με μόνιμους Νηπιαγωγούς όλα τα Ολοήμερα Νηπιαγωγεία, προκειμένου να συνεχιστεί η λειτουργία του θεσμού**
- ✓ **Να προσληφθεί άμεσα βοηθητικό προσωπικό για τη διαδικασία του γεύματος**
- ✓ **Να ανακληθεί η εγκύκλιος με θέμα «Λειτουργία Ολοήμερου Νηπιαγωγείου για το σχολικό έτος 2013 – και να αντικατασταθεί με νέα εγκύκλιό σας, ως προς τα θέματα που αναφέρονται στη πρόωρη αποχώρηση και τη σίτιση, έτσι ώστε να διασφαλίζεται έτσι η υγεία των παιδιών και να μην τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλειά τους.**

Εκτιμούμε δε, ως ιδιαιτέρως σημαντικό για μας, επιδεικνύοντας το αναγκαίο για την υπόθεσή μας ενδιαφέρον, να ανταποκριθείτε εγγράφως στα αιτήματά μας.

Από τη Δ.Ο.Ε.